

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ústí nad Labem 4. 3. 2025

DĚTSKÉ CAFÉ NOBEL: TAJEMSTVÍ PTAČÍHO STĚHOVÁNÍ

Zajímá vás, kam na zimu odlétají ptáci, jaké překážky musí na své cestě překonávat – a jak jsme se to všechno dozvěděli? Přijďte ve čtvrtek 6. března do Oblastního muzea v Ústí nad Labem. Hostem bude zoolog a ornitolog Jaroslav Cepák, vedoucí Kroužkovací stanice Národního muzea. Přednáška je součástí cyklu „přátelských setkání s vědou“ Café Nobel, v dětské variantě Bez kofeinu.

Proč se od nás někteří ptáci před zimou stěhují a kdy se zase vrací zpátky? A jak se při svých cestách, třeba i přes pouště a moře, orientují? O některých ptácích se dokonce dozvíte, že u nás nejsou až tak úplně „doma“.

Touha poznat, kam mizí ptáci v nepříznivých obdobích roku, je stará jako lidstvo samo. Již starověcí a středověcí učenci se tímto tajemným fenoménem zabývali a o migraci ptáků měli z dnešního pohledu úsměvné představy. Zcela vážně psali o vlaštovkách přezimujících v bahně nebo třeba o tom, že se drobní ptáci ukrývají při přeletu moře do peří těch větších. Skutečně seriózně se výzkumem ptačí migrace začal zabývat až dánský učitel Christian Mortensen, který v roce 1899 označil první pár špačků kroužky z lehké hliníkové slitiny. Tím položil základ modernímu kroužkování ptáků jako vědecké metodě.

„Kroužkování se pro svou vysokou efektivitu a minimální náklady využívá dodnes, i když mají už vědci k dispozici také řadu mnohem vyspělejších technických vymožeností, o kterých bude řeč také,“ zve na přednášku koordinátor cyklu Café Nobel **Frederik Velinský**.

Přednášet bude **Mgr. Jaroslav Cepák, PhD.**, vedoucí Kroužkovací stanice Národního muzea v Praze. Zabývá se především sledováním migrace vybraných druhů ptáků, zejména vlaštovky obecné, a také zpracováváním a vyhodnocováním kroužkovacích dat. Jako spoluautor se podílel na několika souborných publikacích věnovaných ptákům, jako jsou např. *Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky*, *Ptáci jižních Čech, Pražské ptactvo 1800–2020*, a také na novém přepracovaném vydání svazku z edice Fauna České republiky nakladatelství Academia *Ptáci = Aves. Díl I.*

Café Nobel Bez kofeinu, věnované stěhovavým ptákům, začne v Oblastním muzeu v Ústí nad Labem v 17:00 h. Na přednášku mají dospělí přístup pouze v doprovodu dětí – bez nich jediné v případě, že do začátku přednášky nebude naplněna kapacita. Doporučujeme rezervaci místa na muzeumusti@muzeumusti.cz. Další informace naleznete na webu cafenobel.ujep.cz.

Partnerem cyklu Café Nobel je populárně vědecký magazín Českého rozhlasu Sever Planetárium a také nakladatelství Academia.

Foto k volnému užití: Jaroslav Cepák (portrét z archivu J. Cepáka), Čápi nad Portugalskem; kredit: Luiz Lapa, via Wikimedia Commons, licence CC BY 2.0

Kontakt: Mgr. Frederik Velinský, frederik.velinsky@ujep.cz, 475 286 138

Mgr. Jana Kasaničová, tisková mluvčí

Přednáškový cyklus Café Nobel v Ústí nad Labem, Teplicích, Děčíně a Tisě pořádá Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem v rámci projektu RUR – Region univerzity, univerzita regionu, reg. č. CZ.10.02.01/00/22_002/0000210 (podaktivita A.1.16), který je spolufinancován Evropskou unií a Státním rozpočtem ČR.

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo životního prostředí

#MyJsmeUJEP

#PribehUJEP

#UniverzitaSeveru

#NaSever

Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem
Pasteurova 1, 400 96 Ústí nad Labem
tel: +420 475 286 117
email: jana.kasanicova@ujep.cz
web: www.ujep.cz

UJEP – TADY SE NAJDEŠ